
REVIEW OF ARMENIAN STUDIES DERGİSİNİN 38'İNCİ SAYISI YAYINLANDI

07.01.2019

Review of Armenians Studies dergisinin yeni yayınlanan 38'inci sayısında 5 makale ve 1 kitap tahlili yer almaktadır.

Alev Kılıç tarafından hazırlanan 38inci sayının **Facts and Comments** (Olaylar ve Yorumlar) başlıklı ilk makalesi, Temmuz-Aralık 2018 arasında Ermenistanda gerçekleşen iç ve dış gelişmeleri ile Türkiye-Ermenistan ilişkilerini ele almaktadır. Sokak gösterileri ve orada toplanan kitlelerden ve büyük seçim zaferlerinden güç alan Ermenistanın yeni Başbakanı Nikol Paşinyan, seçim vaadi olan ülkede yayılmış yolsuzluğa karşı mücadeleleyi ve önceki iki yönetimin mirası ile hesaplaşmayı yürürlüğe koymuştur. Dış ilişkiler açısından, Paşinyan Ermenistanın Rusya ile Batılı ülkelerle olan ilişkilerinde denge kurmayı amaçlamıştır. Bu süre içinde Türkiye ile ilişkiler de gündemde olmuştur, ki bu bazı çevrelerde Türkiye-Ermenistan ilişkilerinde yeni bir döneme girilebileceğine dair beklentileri yükseltmiştir.

Formation of Armenia on the Political Map of the Caucasus And Karabakh Issue (1918-1921) (Ermenistanın Kafkasyanın Siyasi Haritasında Oluşumu ve Karabağ Meselesi (1918-1921)) başlıklı makalesinde Jamil Hasanli (Cemil Hasanlı), Kafkasya bölgesinin siyasi haritasında Ermenistanın oluşumuna şekil veren 1917 devrimlerinin sonrasındaki gelişmeleri anlatmayı amaçlamaktadır. Bu gelişmeler özellikle Azerbaycan ve Azerbaycanın Dağlık Karabağ bölgesine yönelik olası sonuçları bakımından anlatmaktadır. O dönemde farklı Sovyet ve yerli yetkililer arasındaki etkileşimler, Azerbaycanın, Ermenistanın ve Gürcistanın geleceği konusunda çelişen emellerin sürekli olarak faaliyette olduğunu ortaya koymaktadır. Mevcut veriler aynı zamanda Sovyet makamlarının Ermenistanı destekleyip Azerbaycan ile Türkiye arasında engeller kurmayı, ancak bir yandan da Azerbaycanlıları ve bölgedeki diğer Müslümanları kendilerine düşman etmekten kaçınmayı amaçladıklarını ortaya çıkarmaktadır. Hasanlıya göre sonuç olarak bu dönem içinde çelişen tüm bu emeller gelecekteki Dağlık Karabağ trajedisi için sahneyi hazırlamıştır.

Contributions of the Turkish Eastern Army Under General Kazım Karabekirs Command to Turkish National Resistance and Peace-Making with the Caucasian Republics at World War-I and the Following Turkish War of Liberation (Birinci Dünya Savaşı Ve Millî Mücadelede Kâzım Karabekir Komutasındaki Türk Ordusunun Türkiye Cumhuriyeti Doğu Sınırlarının Çizilmesi Ve Kafkas Cumhuriyetleriyle Barışın Tesisi Yolunda Katkıları) başlıklı makalesinde Ali Bilge Cankorel, General Kazım Karabekirin askeri harekâtlarına ve yazışmalarına ve Birinci Dünya Savaşı sırasında ve sonrasında Şark Cephesinde onun emrindeki askeri birliklerin harekâtlarına odaklanmaktadır. Cankorel; Karabekir ile birliklerinin kaybedilmiş Türk topraklarının geri alınmasında, Türkiyenin doğusunda Türk hâkimiyetinin elde edilmesinde ve bölgedeki Müslümanlara karşı uygulanan şiddetin engellenerek azaltılmasında kritik bir rol oynadıklarını vurgulamaktadır. Karabekirin sahadaki başarıları ve onun ve birliklerinin sağladığı koruma, Mustafa

Kemal Atatürk'ün yabancı işgaline karşı Millî Mücadeleyi ilerletmesinde ve Kafkas cumhuriyetleri ile olan sınırların şekillenmesindeki anahtar unsurlardan birisi olmuştur.

The 1915 Events in the Light of the Russian Archives and International Court Decisions

(Rus Arşivleri Işığında 1915 Olayları ve Uluslararası Mahkeme Kararları) başlıklı makalesinde Mehmet Perinçek, Birinci Dünya Savaşı sırasında Osmanlı İmparatorluğunun Ermeni tebaasını sevk ve iskân etme kararına sebep olan tarihi sürecin daha iyi anlaşılması için Rusyanın Çarlık dönemine ait arşiv belgelerini kanıt olarak sunmakta ve bu bilgileri meselenin tarihsel bağlamını ortaya koymak için kullanmaktadır. Perinçek arşiv belgelerini kullanarak şoven politikalar izleyen Taşnaksutyun tarafından yönlendirilen Osmanlı Ermenilerinin geniş kesimlerinin Osmanlı İmparatorluğuna karşı topyekûn savaş halinde olan Rusya ile iş birliği yapmış olduğunu ve Taşnaksutyunun bölgedeki demografik dengeyi kendi şoven çıkarlarına lehine değiştirmek amacıyla Müslüman nüfusa karşı kitlesel şiddete başvurmuş olduğu gerçeğini vurgulamaktadır. Buna ek olarak, Perinçek Ermeni sevk ve iskânı konusundaki soykırım anlatısının sorunlu yapısını vurgulamak için birtakım kilit öneme sahip uluslararası ile ulusal mahkeme kararlarını ele almaktadır.

Evolving Armenian Image in Russian Literature

(Rus Edebiyatında Evrilen Ermeni İmgesi) başlıklı makalesinde Gülsün Yılmaz Gökkis, A.S. Puşkin, A.S. Griboyedov, A.P. Çekov, N.A. Teffi, O.E. Mandelştam ve A.G. Bitovun Rus edebiyatındaki birkaç önemli çalışmasını 1821-1969 yılları arasında Ermenilerin tasvir edilmesinin nasıl evrildiğini göstermek amacıyla analiz etmektedir. Yılmaz Gökkis, Kafkas bölgesinin ve halklarının Sovyetleştirilmesinden önce, Ermenilerin karalanma noktasına varacak kadar olumsuz bir şekilde betimlendiklerini göstermektedir. Ancak, Sovyet döneminde gözle görülür bir değişiklik meydana gelmiştir. Yılmaz Gökkisin belirttiği üzere, Ermeniler Sovyet döneminde, hayranlık uyandıracak şekilde, çok daha olumlu bir şekilde betimlenmeye başlanmışlardır.

Son olarak, Some Notes on Hans-Lukas Kieser's Biography on Talaat Pasha and Dr. Yücel Güçlü's Criticisms on the Book

(Hans-Lukas Kieser'in Talat Paşa Biyografisi Üzerine Bazı Notlar ve Dr. Yücel Güçlünün Bu Kitaba Yönelik Eleştirileri) başlıklı kitap tahlilinde Pulat Tacar, Hans-Lukas Kieser'in *Talaat Pasha: Father of Modern Turkey, Architect of Genocide* başlıklı kitap ve Yücel Güçlünün *Journal of Muslim Minority Affairs* dergisinde bu kitapla ilgili yayınlanmış olan tahlili üzerine yorumlarını ve düşüncelerini paylaşmaktadır. Tacar, Türk-Ermeni uyuşmazlığı konusunda itibar sahibi Batılı yayınevlerinin yayınlamakta olduğu akademik açıdan şüpheli çalışmaların sorunlu yapısını vurgulamaktadır. Ayrıca Tacar, hem kendi hem de Güçlünün tahlillerini kullanarak Kieser'in Talat Paşa biyografisinin Kieser'in Talat Paşaya karşı hissettiği kişisel önyargıyı yansıttığını ve bu eserin Talat Paşanın kişiliği ve faaliyetleri hakkında ciddi hatalar içerdiğini göstermektedir.

Dergiye abone olmak veya yeni sayı temini için motulun@avim.org.tr adresi ile irtibata geçiniz.

Yurtiçi yıllık abonelik ücreti posta dâhil: 30 TL